

LOHAHEVITRA

- Mamantatra ny hevitra fonosin'ny famorana, ireo dingana samihafa arahina ary ny dikan'ireo fitaovana ampiasaina amin'izany

LESONA HO TADIDINA**Famaritana :**

Ny famorana dia dingana iray atao amin'ny zazalahy kely. Izany dia fanalàna ny nofo kely manarona ny filahiana.

Ny antony anaovana ny famorana

Misy antony roa anaovana ny famorana :

- Antony ara-pahasalamana: tany mafana i Madagasikara ka mba hisorohana ny aretina mety hahazo ny zazalahy vokatry ny loto mety ho voatazon'ny lohatsisy dia natao ny famorana
- Antony ara-pomba: mba hisedrana ny zazalahy sy mba hahatonga azy ho tena lehilahy dia natao ny famorana

Ny dingana arahina

Amin'ny maha fombafomba azy dia misy ireo dingana arahina hanatontosana/hanatanterahana izany:

- Mijery ny andro any amin'ny mpanandro ny ray anan-drenin'ny zaza mba hahalalana ny andro tsara ho an'ny zaza, ndrao voan'ny tononandro tsy maha-lehilahy
- 1 andro mialoha ny famorana:
 - Manangana ny lapa izany toerana voatokana hanatanterahana ny lanonana
 - Temerina lamba landy ny rindrin'ny lapa
 - Vorianana ireo fitaovana ilaina: voatavo monta, fandrotrarana, fary raiki-bololona, akondro

- Ny andron'ny famorana:

- Maka rano mahery: vao mangiran-dratsy (amin'ny 3 maraina) dia mandeha maka ranomahery na ranovita ny tovolahy matanjaka avy amin'ny ankolafin-dray, eny amin'ny rano mandeha na loharano na ranomierina (ranomody) na vinany (fihaonan'ny ranomamy sy ranomasina)
- Manao sarinady: rehefa miakatra mitondra ny ranomahery ho ao an-dapa ireo tovolahy avy ami'ny ankolafin-dray dia sakanan'ny lehilahy avy amin'ny ankolafin-dreny sy ny zaza amam-behivavy. Amin'izany, ny voatavomonta izay lolohavin'y lehilahy velon-dray aman-dreny sy matanjaka dia torahana amin'ny vato. Raha sanatria ka vaky dia ajanona ny famorana satria fambara ratsy izany. Dia mitady andro hafa any amin'ny mpanandro indray hanatanterahana izany
- Manao ny famorana: rehefa tonga an-dapa ny ranomahery dia tanterahin'ny rain-jaza ny famorana ka amin'izany ataon'ny raibe na ray na dadatoan'ny zaza telimoka amin'ny akondro na toaka ny lohatsitsy voatapaka ; tondrahana ranomahery ny fery mba hadio sy hijanonan'ny ra ka ho mora sitrana. Mandritra izany dia mihorakoraka toy izao ny olona: "lahy ialahy lehity" miampy vely daba.
- Manome hasin-jaza: reha efa izany dia atolotra ny hasin-jaza na solonkilalao na solom-pen'akoho ho an'ny zaza
- Miara-misakafo ny rehetra ka tsy maintsy fen'akoho no laokan'ilay zaza voafora

Lahatsoratra

NY FAMORANA

Anisan'ny fomba malagasy mbola tanterahina mandraka ankehitriny ny famorana. Manao izany avokoa ny Malagasy rehetra na faritra aiza na faritra aiza. Maro ny fombafomba atao amin'izany.

Mandritra ny dingana fiomanana dia mijery andro ny ray aman-dreny. Atao izany mba tsy hiharan'ny loza ny zaza raha sendra andro tsy mifanaraka amin'ny

vintany (tratry ny tononandro tsy maha-lehilahy. Rehefa manakaiky ny andro hanatanterahanaazy dia mandamina ny toerana hanaovana ny famorana ka lapa no iantsoana izany. Temerina lamba landy io toerana voatokana io mba hanehoana fa zava-dehibe ny famorana sy hirariana ny zaza hanan-kasina ho toy ny mpanjaka. Misy ny fiarahana miari-tory ka miandry lapa no hiantsoana izany. Izany dia marika fa miray raharaha ny rehetra sady raharahan'ny mpianakavy rahateo izany. Rehefa maraim-be mialohan'ny hasoavana, dia mandeha mangala-pary ny lehilahy ary misafidy lehilahy matanjaka ihany koa handeha haka rano mahery atao ao anty voatavo monta (mangidy ka tsy hotian'ny bibikely), sady firariana ny zaza ho mangidy lavitry ny faty. Izany no hanondrahana ny ferin'ny zaza rehefa vita ny famoarana. Midika izany ho firariana ny zaza ho mahery sy ho sahy hisedra ny ady sarotra eo amin'ny fiainana ary hisandratra tokoa.

Rehefa tonga ny andron'ny famorana dia lehilahy daholo no manao ny fikarakarana ny zaza. Apetraka eo akaiky ny fandrotrarana ho marika fa ho tena lehilahy ny zaza, ary ny fary raiki-bololona izay tandindona anehoana ny zazalahy hoforana, miantoka ny fitohizan'ny taranaka. Manao sarinady ny lahilahy matanjaka, ka izany no hanehoana fa ny zazalahy hoforana dia avy amin'ny ankolafin-dreny ary ampitaina any amin'ny ankolafin-dray.

Rehefa vita ny famorana dia aton'ny raibeny na ny rainy na ny dadatoany telimoka ny lohatsitsy, ampiarahana amin'ny akondro. Marika izany fa mamy teo amin'ny Malagasy ny zanaka, ary ho mariky ny fitohizan'aina ihany koa izany.

Hoentina mamarana ny lanonana ny firarian-tsoa ombam-panomezana ho an'ny zaza, ka hoy ny rehetra “Aza ela fery”, sy hoe “Arahaba ririnina”. Faranana amin'ny fiaraha-misakafo izany rehetra izany, ho fanamafisana ny fihavanana.

SAHANASA 1

1. Inona no atao hoe : « famorana » ?
2. Iza no manatanteraka ny famorana ?
3. Inona avy no fitaovana ampiasaina amin'izany ?
4. Inona avy no fiomanana alohan'ny famorana ?

SAHANASA 3

Ampifandraiso amin'ny tsilo ireto fehezanteny ireto :

Lehilahy no mikarakara ny zaza
sy ny mahakasika azy. •

Ataon'ny raibe/ray/dadatoan'ny •
zaza telimoka ny lohatsitsy.

Bosasahana ranomahery ny •
fery.

Fen'akoho no laokan'ny zaza •
voafora.

- Mba hadio sy tsy handeha ra,
mba ho mora fery ny zaza.

- Ho mariky ny fitiavana sy ho
fitahirizana ny ain'ny zanaka.

- Hirariana ny zaza mba ho
tena lehilahy.

- Hanehoana fa mandray ny
hajan'ny zanaka lahy feno izy.

SAHANASA 2

Fenoy ny fafana

Fombafomba: fitaovana na hetsika	Ny dikany
Mijery andro	
Lapa temerina lamba landy	
Miandry lapa	
Hala-pary ataon'ny lehilahy matanjaka	
Voatavo monta: hakana ranomehery, miaro ny zaza amin'ny biby kely mety ha- naikitra noho izy mangidy	
Fandrotrarana	
Fary raiki-bololona	
Akondro: natao hiteleva ny lohatsitsy	
Vao maraina be:	
Ranomahery/ranovita	
Sarinady	